

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๗

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

ยามเยาว์เห็นโลกล้วน	แสนสนุก
ยามหนุ่มเพลิดเพลินสุข	ค่าเช่า
กลางคนจับเห็นทุกข์	มีคู่ สุขแเฮ
ตกแก่จึงรู้เค้า	ว่าล้วนอนิจจัง
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ	

๑. จากบทอ่าน ช่วงวัยใดมีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุด
 - ก. วัยเด็กกับวัยรุ่น
 - ข. วัยเด็กกับวัยผู้สูงอายุ
 - ค. วัยรุ่นกับวัยกลางคน
 - ง. วัยกลางคนกับวัยผู้สูงอายุ
๒. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวถูกต้องมากที่สุด
 - ก. อายุสัมพันธ์กับความสุข
 - ข. วัยผู้ใหญ่เป็นวัยที่มีแต่ความรื่นรมย์
 - ค. ผู้สูงอายุเข้าใจชีวิตมากกว่าวัยอื่น
 - ง. ยิ่งอายุมากขึ้นความสุขยิ่งลดน้อยลง
๓. บทอ่านนี้ มุ่งนำเสนอประเด็นใด
 - ก. การมีสติ
 - ข. การมองโลก
 - ค. การพัฒนาตนเอง
 - ง. การคิดอย่างรอบคอบ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

“อันผู้มีสติปัญญานั้น ถ้าจะคิดสิ่งใดต้องกว้างขวางโดยโอบอ้อมอารี อุปมาเหมือนบุคคลกลืนกินแก้วอันเป็นทิพย์ไว้ในท้อง ถ้าไปสถานที่ใด ถึงเวลาค่ำมืดก็เล็ดลอดสว้างไปด้วยรัศมีแก้ว ถ้าคิดการสิ่งใดก็รู้จักที่หนักเบาที่เสียที่ได้... จึงจะนับได้ว่ามีสติปัญญาลึกซึ้ง”

สามก๊ก, เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

๔. จากบทอ่าน ลักษณะนิสัยของผู้มีสติปัญญาตรงกับข้อใด
 - ก. ซื่อตรง
 - ข. กตัญญูรู้คุณ
 - ค. คิดรอบคอบ
 - ง. หนักเอาเบาสู้
๕. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของบทอ่าน
 - ก. ตักเตือน
 - ข. สั่งสอน
 - ค. ให้ความรู้
 - ง. เชิญชวน
๖. จากบทอ่าน “ผู้มีสติปัญญา” จะเป็นเช่นไร
 - ก. มวลมิตรมากขึ้น
 - ข. รอดพ้นอันตราย
 - ค. มีชื่อเสียงขจรขจาย
 - ง. ได้รับการยกย่องสรรเสริญ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

จึงสมเด็จจกวนาพ กับบรมราชอนุชา ธกัสรงธรราสาวรภย์ ตรีลบลุคนธกัจจร ทรงบวรวิภูษา
รัตพัสดราตรูเนตร ชายแครงเทศเถือกพร้อย ชายไหวห้อยเห็นเพรา พิศสนับเพลายรยง ฉลองพระองค์แลเลิศ
ทับทรวงเพริศพรายพริ้ง สะอึ้งรัตนไพฑูรย์ แก้วเกยूरสวมหัตถ์ แสงนพรัตน์มั่งแมลือง เรืองอำมรงค์รุ่งร่วง
ช่วงพรรเหาก้าแก้ว แพร้วพรายนิ้วอัษฎางค์ พลาญสองกษัตริย์สวมทรง อลงกตกาญจน์มุกฏ แสงเพชรผุดพุ่งแพร้ว
แก้วเก้ากอบแกมมาศ นาดกรกรายทวยธนู ดูสองเจ้าจอมสยาม เกล็กัษมณัรามรอนราพณ์ ปราบอเรนทร์ทุกค้าว
พลาญบพิตรโทท้าว ทานเยื้องยั้งฉนวน นานา

ลิลิตตะเลงพ่าย

๗. จากบทอ่าน ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. อาบน้ำ

ข. แต่งตัว

ค. ศีกสงคราม

ง. เครื่องประดับ

๘. ข้อความ “...ดูสองเจ้าจอมสยาม เกล็กัษมณัรามรอนราพณ์” ใช้ภาพพจน์ตามข้อใด

ก. อุปมา

ข. สัทพจน์

ค. อติพจน์

ง. อุปลักษณ์

๙. คำในข้อใดไม่สัมพันธ์กัน

ก. ฉลองพระองค์-ชายไหว

ข. ลักษณะราม-ฉลองพระองค์

ค. ฉลองพระองค์-ชายแครงเทศ

ง. เจ้าจอมสยาม-ฉลองพระองค์

๑๐. ข้อมูลใดถูกต้องตรงกับบทอ่านมากที่สุด

ก. สมเด็จจกวนาพและอนุชามีอิริยาขมาก

ข. สมเด็จจกวนาพและอนุชามีความเก่งกล้าสามารถมาก

ค. สมเด็จจกวนาพและอนุชาสงนน้ำและทรงฉลองพระองค์

ง. สมเด็จจกวนาพและอนุชาคือพระรามและพระลักษมณ์

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

กล้วยไม้ เป็นชื่อพรรณไม้วงศ์ใหญ่ มีมากกว่า ๘๐๐ สกุล สกุลที่รู้จักกันดี ได้แก่ สกุลรองเท้านารี
สกุลคัทลียา สกุลแวนด้า สกุลหวาย สกุลเข็ม สกุลช้าง สกุลกุหลาบ ในประเทศไทยที่พบมากที่สุดเป็นสกุลหวาย
กล้วยไม้พบตามธรรมชาติมากกว่าสองหมื่นชนิด มีลักษณะต้น ใบ และช่อดอกต่าง ๆ กัน ดอกสวยงาม
บางชนิดมีกลิ่นหอม กล้วยไม้บางชนิดเกาะตามต้นไม้และหิน บางชนิดขึ้นอยู่ตามพื้นดิน ถิ่นพำพิพเรียกกล้วยไม่ว่า เอื้อง
เช่น เอื้องผึ้ง เอื้องมอนไซ้ เอื้องคำ เอื้องช้างน้าว เอื้องจำปา เอื้องสาย เอื้องปากนกแก้ว เอื้องแซะ เอื้องเงิน
กล้วยไม้สกุลที่มีดอกใหญ่ สวยงามแปลกตากว่าชนิดอื่น ๆ จนได้ชื่อว่าเป็น “ราชินีแห่งกล้วยไม้” คือ คัทลียา

บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๗.๐๐-๗.๓๐ น.

๑๑. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. ประเทศไทยพบกล้วยไม้สกุลหวายมากที่สุด

ข. กล้วยไม้ที่ขึ้นตามพื้นดินส่วนใหญ่มีกลิ่นหอม

ค. กล้วยไม้สามารถเจริญเติบโตได้ในพื้นที่แตกต่างกัน

ง. คัทลียาได้รับการขนานนามว่าเป็นราชินีแห่งกล้วยไม้

๑๒. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. สกุลต่าง ๆ ของกล้วยไม้

ข. ลักษณะของกล้วยไม้คัทลียา

ค. ชื่ออื่น ๆ ของกล้วยไม้คัทลียา

ง. จำนวนสกุลกล้วยไม้ที่พบตามธรรมชาติ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๕

เมื่อเอ่ยถึงเมืองลอสแอนเจลิส ในสหรัฐอเมริกา หลาย ๆ คนคงจะนึกถึงเมืองที่เต็มไปด้วยสีสัน สถานที่ท่องเที่ยว ดาราฮอลลีวูด และเมืองที่มีอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่สร้างรายได้มหาศาลให้แก่สหรัฐอเมริกา รวมทั้งเป็นเมืองที่เป็นที่พักอาศัยที่หรูหราของดาราฮอลลีวูดหลายต่อหลายคน ทำให้เมืองลอสแอนเจลิสเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวหลายคนปรารถนาจะไปเยี่ยมเยือน สิ่งสำคัญของเมืองนี้อีกอย่างหนึ่ง คือ คำว่า Los Angeles มาจากคำว่า Los Ángeles ในภาษาสเปน หมายถึง “นางฟ้า” ซึ่งชื่อเมืองนี้มีความหมายว่า “เมืองแห่งเทพ” เช่นเดียวกับ กรุงเทพมหานคร วันนี้ผู้เขียนขอเล่าความสำคัญของเมืองนี้ให้รู้จักกันมากขึ้น

เมืองลอสแอนเจลิส (Los Angeles) ตั้งอยู่ที่รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา เป็นเมืองใหญ่ที่สุดของรัฐ ศูนย์กลางเมืองอยู่ห่างจากมหาสมุทรแปซิฟิก ๒๕ กม. แต่มีบางบริเวณที่ขยายไปจนจดชายฝั่งทะเล มีท่าจอดเรือที่ดีเยี่ยมบนอ่าวแซนเปโดรซึ่งอยู่ห่างจากศูนย์กลางเมืองไปทางทิศใต้ ๔๐ กม. เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสำคัญ ผลิตอากาศยานและอุปกรณ์อากาศยาน เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แก้ว เคมีภัณฑ์ ซีเมนต์ การกลั่นน้ำมัน การขนส่งสัมและผลิตภัณฑ์นม เป็นที่ตั้งของฮอลลีวูด ซึ่งเป็นศูนย์กลางการถ่ายทำภาพยนตร์และอุตสาหกรรมโทรทัศน์ของอเมริกัน เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว มีสวนสาธารณะ บริเวณนันทนาการ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางวัฒนธรรมหลายแห่ง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษาที่สำคัญ เมืองนี้ตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๗๘๑ โดยผู้ตั้งถิ่นฐานจากเม็กซิโก เรียกชื่อว่า เอลฟิโบลเดลารินาเด ลอสแอนเจลิส ต่อมาสหรัฐอเมริกาได้เข้ายึดครองใน ค.ศ. ๑๘๔๖ เมืองนี้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อมีการสร้างเส้นทางรถไฟมาถึง โดยสายเซาเทิร์นแปซิฟิกมาถึงใน ค.ศ. ๑๘๗๖ และสายแซนตาเฟใน ค.ศ. ๑๘๘๕ รวมทั้งการค้นพบแหล่งน้ำมัน ซึ่งตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงในช่วงทศวรรษ ๑๘๙๐ และการปรับปรุงท่าจอดเรือให้ดีขึ้นในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ใน ค.ศ. ๑๙๔๔ ได้รับความเสียหายจากแผ่นดินไหวครั้งใหญ่

เมืองลอสแอนเจลิสนี้เติบโตและมีชื่อเสียงเรื่อยมา โดยเฉพาะทางด้านความบันเทิง และความหรูหราของฮอลลีวูด ก็เป็นสิ่งที่ดึงดูดให้คนทั่วโลกเดินทางมายังเมืองนางฟ้าแห่งนี้อยู่เสมอ

<http://legacy.orst.go.th/?knowledge=ลอสแอนเจลิส-เมืองนางฟ้า>

สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑๓. จากบทอ่าน ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. มีท่าจอดเรือที่ดีเยี่ยมบนอ่าวแซนเปโดร
- ข. เมืองลอสแอนเจลิสเป็นเมืองใหญ่ที่สุดของรัฐ
- ค. หลาย ๆ คนคงจะนึกถึงเมืองที่เต็มไปด้วยสีสัน สถานที่ท่องเที่ยว ดาราฮอลลีวูด
- ง. เมืองลอสแอนเจลิสเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวหลายคนปรารถนาจะไปเยี่ยมเยือน

๑๔. จากบทอ่าน ไม่ได้กล่าวถึงตัวเลือกใดต่อไปนี้

- ก. การปรับปรุงเมืองลอสแอนเจลิส
- ข. สถานที่ตั้งของเมืองลอสแอนเจลิส
- ค. ความหมายของเมืองลอสแอนเจลิส
- ง. ลักษณะเด่นของเมืองลอสแอนเจลิส

๑๕. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของบทอ่าน

- ก. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเมืองลอสแอนเจลิส
- ข. ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวเมืองลอสแอนเจลิส
- ค. อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของเมืองลอสแอนเจลิส
- ง. เปรียบเทียบความเหมือนระหว่างกรุงเทพมหานครกับเมืองลอสแอนเจลิส

ประโยชน์ของ พื้นที่สีเขียวและป่าในเมือง

เพื่อ ประโยชน์ในเชิงสิ่งแวดล้อม
ลดความร้อน กรองฝุ่น
ดูดซับมลพิษ กักเก็บคาร์บอน
ลดเสียงรบกวน ชะลอความเร็วลม
บรรณาน้ำท่วม เป็นพื้นที่กันชน
เป็นแหล่งอาหาร สร้างความร่มรื่นน่าอยู่
เป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ที่หลากหลาย

เพื่อ ประโยชน์ในเชิงสังคม
เสริมสร้างสุนทรียภาพ
เป็นแหล่งนันทนาการ
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม

เพื่อ ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ
ประหยัดพลังงาน/ลดความร้อน
สร้างเศรษฐกิจชุมชน

๑๖. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

- ก. เชิญชวนให้คนเมืองเพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าในเมือง
- ข. โน้มน้าวให้ร่วมกันสร้างพื้นที่สีเขียวและป่าในเมือง
- ค. เรียกร้องให้ช่วยกันอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวและป่าในเมือง
- ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวและป่าในเมือง

๑๗. คำขวัญข้อใดสะท้อนให้เห็นประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวและป่าในเมืองต่างจากข้ออื่น

- ก. ลดปัญหาน้ำท่วม ร่วมใจกันปลูกป่า
- ข. สร้างความร่มรื่น ชื่นชมพื้นที่สีเขียว
- ค. ป่าในเมืองคณานับ ช่วยดูดซับมลพิษ
- ง. พื้นที่สีเขียวสด ช่วยลดการใช้พลังงาน

ประโยชน์ของป่าไม้

ประโยชน์ทางอ้อม

ป่าทำให้น้ำไหลอย่างสม่ำเสมอตลอดปี และมีคุณภาพดี เนื่องจากต้นไม้ในป่าจะดูดซับน้ำเอาไว้ เมื่อฝนตกลงมาและทำให้ค่อยๆ ซึมลงดิน สะสมน้ำไว้ใต้ดิน แล้วค่อยๆ ปล่อยอกสู่ห้วยธาร

บรรเทาความรุนแรงของ ลมพายุ ป่าไม้เป็นฉากกำบังที่จะช่วย ลดความเร็วของลมพายุ

ป้องกันการพังทลายของดิน เรือนยอดของป่าไม้จะสกัดกั้นความรุนแรงของฝนที่ตกลงมา มีให้กระแทกพิ้วดินโดยตรง

บรรเทาอุทกภัย การทำลายป่านอกจากจะทำให้เกิดการพังทลายของดิน ยังทำให้ปริมาณน้ำ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำสาธารเพิ่มขึ้นภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ป่าไม้เป็น ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าชนิดต่างๆ ที่มนุษย์ใช้เป็น อาหาร เป็นเครื่องนุ่งห่ม และเครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ

เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ป่าไม้บางแห่ง มีทิวทัศน์สวยงาม มีความสงบ ร่มเย็น มีอากาศบริสุทธิ์ จึงเป็นแหล่งเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ท่องเที่ยวของคน

ป่าให้ความชุ่มชื้น ป่ามีส่วนช่วยให้ฝนตกเพิ่มขึ้นและทำให้มีความชุ่มชื้นในอากาศสม่ำเสมอ

เป็นแหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าเป็นแหล่งรวมของความหลากหลายทาง ชีวภาพทั้งพืช สัตว์

ป่าช่วยรักษาอุณหภูมิ รักษาคุณภาพของอากาศ ต้นไม้ในป่าช่วยดูดซับฟุนละออง ดูดซับก๊าซที่เป็นมลพิษ สร้างออกซิเจน จึงทำให้อากาศบริสุทธิ์

๑๘. ข้อใดสรุปได้สอดคล้องกับบทอ่าน

- ก. ป่าไม้มีคุณมากกว่าโทษ
- ข. ป่าไม้มีประโยชน์ต่อมนุษย์ สัตว์ และโลก
- ค. ป่าไม้มีประโยชน์ทางอ้อมมากกว่าทางตรง
- ง. ประโยชน์ของป่าไม้เป็นตัวบ่งชี้ความเจริญของประเทศ

๑๙. ข้อใดสอดคล้องกับบทอ่าน

- ก. สั่งสอนให้รักษป่า
- ข. โนมน้าวให้ปลูกป่า
- ค. เชิญชวนให้เที่ยวป่า
- ง. ชี้ให้เห็นความสำคัญของป่า

๒๐. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของป่าไม้ไม่ถูกต้องตามบทอ่าน

- ก. บรรเทาความรุนแรงของวาตภัย
- ข. บรรเทาความรุนแรงของอุทกภัย
- ค. ลดความร้อนและสร้างอากาศบริสุทธิ์
- ง. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านกับการเรียนรู้” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๒-๑๕ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที